

Motion till riksdagen

1989/90:Ub68

av Margitta Edgren (fp)

med anledning av prop. 1989/90:90 om forskning

Vårdfakultet

Den kommunala högskolan som bl.a. bedriver de medellånga vårdutbildningarna har inte utvecklat sin forskning i tillräcklig omfattning. En orsak är det skilda huvudmannaskapet mellan kommunala högskolans grundutbildningar och all forskarutbildning, en annan att det inte finns tillräckligt antal lärare som har forskarutbildning eller tillräckligt antal tjänster för dem som har sådan utbildning. Antalet utbildade från de medellånga vårdutbildningarna som också har forskarutbildning ökar snabbt. För närvarande finns ca 80 personer med forskarutbildning, fördelade enligt nedan:

Sjuksköterskor: 35

Laboratorieassistenter: 17

Sjukgymnaster: 16

Barnmorskor: 9

De initiativ som föreslås i propositionen för att stärka vårdforskningen är bra men otillräckliga. Ytterligare satsningar behövs både inom den kliniska verksamheten och inom vårdhögskolorna.

Vårdforskning står av nödvändighet på en tvärvetenskaplig bas vilket kräver bättre organisatoriska lösningar än annan forskning. Eftersom den saknar egen fakultet hänvisas forskarna till andra discipliner för att få tillgång till resurser för sin forskning. Därmed riskerar vårdforskning att betraktas som en hjälpdisciplin till t.ex. medicinsk vetenskap, samtidigt som det tvärvetenskapliga perspektivet försvåras.

Regeringens förslag i propositionen innebär att det skall fortsätta att vara så. Man menar att en egen organisation för vårdforskningen skulle försvåra utvecklingsmöjligheterna eftersom andra delar av högskolan då skulle känna sig befriade från ansvaret.

Jag anser att regeringens resonemang för lång tid framåt låser vårdforskningen i ett beroendeförhållande. Med egen fakultet kan vårdforskningen stärkas på allvar och profilera dels sina karaktärsämnen, dels sin tvärvetenskapliga karaktär.

Resurser för vårdforskning

Mot. 1989/90

Ub68

På s. 193 i propositionen anges att åtgärder skall vidtas för att stärka forskningen inom vårdområdet varvid både medicinska och samhällsvetenskapliga fakulteterna nämns. På s. 265 anges att av fakultetsanslaget till det medicinska området skall avsättas medel för att lärare vid kommunala högskolan skall ges möjlighet till forskarutbildning (övergångsvis) och forskning. Det står ingenting motsvarande om anslaget för samhällsvetenskapliga fakulteten.

Denna konstruktion utesluter de lärare vid t. ex. lärarhögskolor som utbildar vårdlärare.

Jag anser att eftersom regeringen är klar över att forskning inom vårdområdet kan utgå både från medicinsk fakultet och samhällsvetenskaplig borde medel för ändamålet anvisas även på anslaget till samhällsvetenskaplig fakultet. På detta senare skulle då finnas resurser för lärare vid vårdlärarutbildning och vårdhögskolor.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag om inrättande av en vårdfakultet,
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag till anslag för forskarutbildning av lärare på vårdlärarutbildning och vårdforskning inom samhällsvetenskaplig fakultet.

Stockholm 20 mars 1990

Margitta Edgren (fp)